Alegat 108.

Sprawozdanie

komisyi szpitalnéj w sprawie rozszerzenia łazienek w krajowym Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Przekazane uchwałą z dnia 12. września 1878 komisyi szpitalnéj sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia łazienek w krajowym Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie, było już przedmiotem dorywczéj uwagi na przeszłoroczněj sesyi sejmowéj, komisya bowiem administracyjna w sprawozdaniu swojém o wykończeniu budowli Zakładu na Kulparkowie wspomina o tym przedmiocie nawiasowo: „Co do łazienek“ robi komisya uwagę — „że możeby się dało zaradzić tanim kosztem, nieodpowiedniemu umieszczeniu łazienek w suterenach przez dobudowanie dwóch ścian pomiędzy bramą wjazdową a teraźniejszą łazienką. Uwagę tę poddajemy ocenieniu Wydziału krajowego“.

Wydział krajowy poszedł za tą wskazówką, zwołał ankietę techniczno-lekarską, a owocem téj pracy jest przedłożony projekt wraz z planem i kosztorysem.

Że kąpiele są jednym z ważnych środków leczniczych dla umysłowo chorych, na to jest zgoda wszystkich psychiatrów. Ubolewać należy, że od razu nie pomyślano o stosowném umieszczeniu łazienek i o stosownéj liczbie wanien. W suterenach niewygodnie i ciasno umieszczone są w pierwszéj izbie kąpiele natryskowe i basen zimnéj wody, w drugiéj izbie łaźnia parowa. Z dawnego korytarza suterenu urządzono rozbieralnię, która niedostatecznie jest oświetloną, czemu jednak za wskazówką ankiety zapobieży się przez powiększenie okien, dając im te same wymiary, jakie są w izbach natryskowéj i parni.

Aby oznaczyć choć w przybliżeniu dostateczną liczbę wanien łazienkowych, a tém samém rozmiary łazienek, potrzeba mieć na oku zakład leczniczy, jakim celom on służy, i liczbę chorych. Jak już wspomniano wyżéj, kąpiele są jednym z ważnych środków leczniczych w zakładzie dla umysłowo chorych. Niektórzy chorzy potrzebują codziennie wannowych kąpieli — i to nie na jednę, lecz często na kilka godzin. Rozważyć teraz należy, ile jest w Zakładzie w przecięciu umysłowo chorych.

Według dzisiejszego stanu można przyjąć 450 chorych. Z tych przynajmniéj jedna dziesiąta część t. j. 45 chorych będzie codziennie potrzebować kąpieli — a że są chorzy, którzy potrzebują kąpieli codziennych po kilka godzin trwających, przeto przyjmując przeciętnie dla dziesiątéj części chorych po dwie godzin trwania kąpieli, otrzymamy dziennie 90 kąpieli.

Dla resztujących czterystu chorych potrzeba będzie według zdania ankiety lekarskiéj co najmniéj po jednéj kąpieli na tydzień, co uczyni 57 kąpiel codziennie. Owoż według przeznaczenia zakładu kulparkowskiego i liczby przeciętnéj chorych, okazuje się — licząc po godzinie na każdą

kąpiel wraz z czasem potrzebnym na napełnianie i czyszczenie wanien — codzienna potrzeba 147 kąpiel.

Czas kąpielowy w zakładzie kulparkowskim musi być na pewne ograniczony godziny. Kąpiele w zakładzie mogą być dawane zrana od 7méj do 11téj godziny — popołudniu od drugiej do piątéj czyli razem przez 7 godzin dziennie. Prosty rachunek okaże, że na 147 kąpiel dziennie, mając tylko siedm godzin dziennie do rozporządzenia, potrzeba 21 wanien ($21 \times 7 = 147$). Istniejące obecnie łazienki na parterze mają 14 wanien. Idzie więc teraz o przybudowanie parterowe obok korytarzy i istniejących już ubikacyi łazienkowych, czyli o wyprowadzenie dwóch ścian pomiędzy bramą wjazdową a teraźniejszą parterową łazienką, a mianowicie o powiększenie o ośm wanien, o jedną więcéj jak wyżéj wykazano, raz, że liczba chorych ciągle się zwiększa, powtóre, że służba zakładu już ze względów sanitarnych powinna także korzystać z kąpieli.

Jakkolwiek harmonia architektoniczna ucierpi przez wysunięcie ściany aż po bramę wjazdową, i ścieśni się nieco dziedziniec, to jednak trzeba się z tą niedogodnością pogodzić ze względu na oszczędność, gdyż w tém miejscu przez rozszerzenie istniejących łazienek, można korzystać z urządzeń zakładu co do rozprowadzenia wody, nawiązując tylko kilkanaście metrów rur wodociągowych i urządzając kilka wytrysków z kurkami, co się bardzo tanim kosztem da uskutecznić.

Suma kosztorysowa téj dobudowy z urządzeniem łazienek preliminowana na 3972 złt., jest z możliwą oszczędnością obliczona.

Komisya szpitalna przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rozszerzenie łazienek w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie dodatkowy kredyt w kwocie 3972 złt. w. a.

We Lwowie dnia 1 października 1878.

C. Haller
zastępca przewodniczącego.

Dr. Ignacy Kamiński
sprawozdawca.